

Stil bedre krav til leverandørerne

Afklaring og dialog om
webtilgængelighed

Netvenlig.dk

Lars Michael Sørensen, CPWA

- IAAP Certified Professional in Web Accessibility
- Specialist i anvendeligt indhold og design
- Medforfatter på WCAG 2.1, Dansk
- Underviser på Teknologisk Institut
 - Brugervenlighed
 - Informationsarkitektur
 - Webtilgængelighed og inkluderende design
 - Skriv til nettet

Baggrund: Et længere projekt

2022 – 23: Københavns Kommune, Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF)

- Mange websteder, meget forskellig grad af tilgængelighed
- KFFs mange områder manglede viden om udbud og kontrakter

Læringspunkt

Hvad kan vi forvente af leverandørerne?

Leverandørens løfter

Det leverede produkt

Mindstekrav til leverandører

Vejledning i indkøb af IKT-løsninger med copy/paste-tekst til udbud og kontrakter

- Konsulentytelser
- EU-udbud
- Mini-udbud
- Indkøb under tærskelværdier

København Kommune Krav om webtilgængelighed i indføls og udbud

Sådan bruger I kravene

 Omfattet loven? Find ud af om leverancen der indkøbes er omfattet webtilgængelighedsloven. Brug evt. online værktøjet, der hjælper med en vurdering. Ellers kontakt KFF Digitalisering på kffwcag@kk.dk	 Leverandørdialog Indgå i dialog med leverandør(er) om deres webtilgængeligheds-kompetencer enten i en markedsdialog (før udbud/kontrakt) eller en afklaringsfase (efter udbud/kontrakt)	 Indsæt krav Kopier kravene ind i udbud eller kontrakt og juster så de passer til materialet. Kravene bør bruges som mindstekrav i et udbud.	 Sparring m. jurist Få sparring hos en af KFF's udbudsjurister i KIT. De kan bl.a. rådgive om kravenes placering i materialet
--	--	--	---

12

10 dialog- spørgsmål

Afklarende spørgsmål
om produktet
om leverandøren

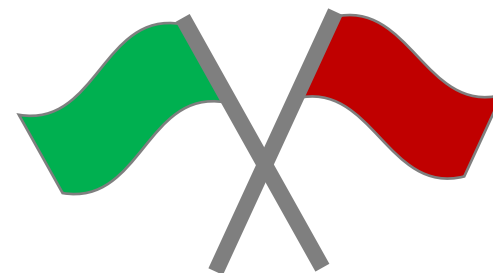
Kendetegn for den gode leverandør

- Tænker webtilgængelighed ind i systemet fra starten
- Overholder gældende lovgivning = "standarden" = EN 301 549
- Dokumenterer systemets webtilgængelighed
- Kan rette i systemet indenfor en rimelig ramme
- Er villig til at gå i dialog om emnet

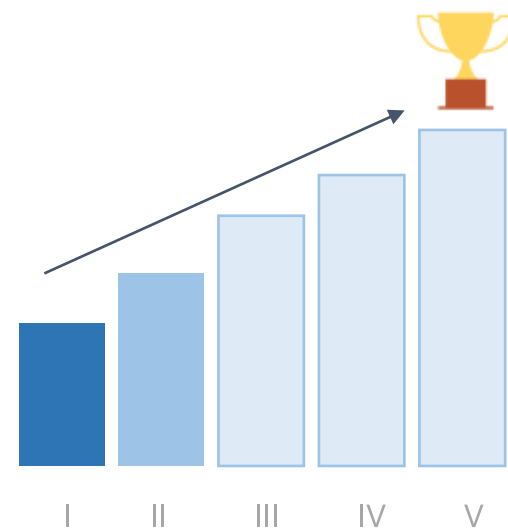
At få de rigtige svar er vigtigt

- Digitale tjenester skal kunne bruges af alle borgere
- Det er et lovkrav
- Risiko for påbud fra DIGST
- Prisen for at rette en fejl sent i processen er meget høj
- Leverandøren kan stilles til ansvar

At stille de rigtige spørgsmål

- Man skal vide, hvad man vil spørge om, og hvornår
- Manglende kompetencer om webtilgængelighed
- Fokus på at overholde lovkrav, ikke digital inklusion

10 vejledende indikatorer

Spørgsmål om produktet

- Hvor ligger ansvaret for, at jeres produkt lever op til webtilgængelighedskravene?
- I hvilken grad vurderer I, at jeres produkt kan efterleve webtilgængelighedskravene?
- Hvordan dokumenterer I, at jeres produkt lever op til webtilgængelighedskravene?
- Hvilke andre løsninger kan I pege på, som mest ligner det der er skitseret i kravspecifikationen?

Spørgsmål om leverandøren

- I hvor høj grad lever jeres eget websted op til webtilgængelighedskravene?
- Hvordan tester I jeres produkter for webtilgængelighed?
- Når en fejl identificeres, hvordan dokumenterer I fejlen, og hvordan sikrer I, at den rettes?
- Hvilke in-house kompetencer i webtilgængelighed har I?
- Hvilke in-house kompetencer i User Experience har I?
- Hvordan udvikler og vedligeholder I jeres kompetencer i webtilgængelighed?

1: Hvem har ansvaret?

"Hos hvem ligger ansvaret for, at leverandørens standardprodukter lever op til webtilgængelighedskravende for offentlige websteder?"

- En navngiven person
- En gruppe

2: Hvor tilgængelig er løsningen i dag?

"I hvilken grad vurderer leverandøren, at leverandørens standardprodukter og/eller -platforme kan efterleve webtilgængelighedskravene, som er skitseret i kravspecifikationen?"

- Man kan ikke forvente 100 procent tilgængeligt produkt
- Produktet skal kunne rettes til indenfor en rimelig ramme
- Ældre produkter kan være bygget på gammel kode

3: Kan I dokumentere jeres påstand?

"Hvilken dokumentation har leverandøren for, at leverandørens standardprodukter og/eller -platforme lever op til webtilgængelighedskravene?"

- Evaluering af kvalificeret person
- Tilgængelighedserklæring
- VPAT ACR, hvis leverandøren sælger til USA

4: Har I lavet noget lignende?

"Hvilke andre løsninger kan leverandøren pege på, som mest ligner det, der er skitseret i kravspecifikationen?"

- Referencer!
- Referencer!
- Referencer!

5: Hvad med jer selv?

"I hvilken grad vurderer leverandøren, at leverandørens eget websted overholder tilsvarende webtilgængelighedskrav, som angivet i kravspecifikationen?"

Gør-det-selv:

- Tastatur
- Farvekontrast
- Alt-tekster
- Pop-ups
- Kodning

6: Hvordan tester I?

"Hvordan tester leverandøren webtilgængeligheden i et produkt eller platform? Har leverandøren in-house testere, eller bruger leverandøren eksterne tilgængelighedskonsulenter?"

- Værktøjer
- Standarder
- Systematik
- Kompetencer

7: Hvad gør I med fejl?

"Når en tilgængelighedsfejl i produktet identificeres, hvordan dokumenterer leverandøren fejlen, og hvordan sikrer leverandøren, at den udbedres?"

- Især vigtig for mindre leverandører
- Systematik
- Ejerskab

8: Hvad er jeres kompetencer?

"Hvilke in-house-kompetencer (certificeringer eller andre) i webtilgængelighed har leverandøren?"

- Hvordan er leverandøren kommet til sin viden?
- Certificerede medarbejdere?

9: Hvilke andre kompetencer har I?

"Hvilke in-house-kompetencer i User Experience (certificeringer eller andet) har leverandøren, eller bruger leverandøren eksterne UX-konsulenter?"

- Webtilgængelighed er UX
- User Experience er et stort og kompliceret fag
- Hvilke formelle kundskaber har leverandøren
- Gode UX-kundskaber gør det lettere at forudse og forhindre dårlig tilgængelighed

10: Udvikling og vedligehold af viden

"Hvordan udvikler og vedligeholder leverandøren sine kompetencer i webtilgængelighed?"

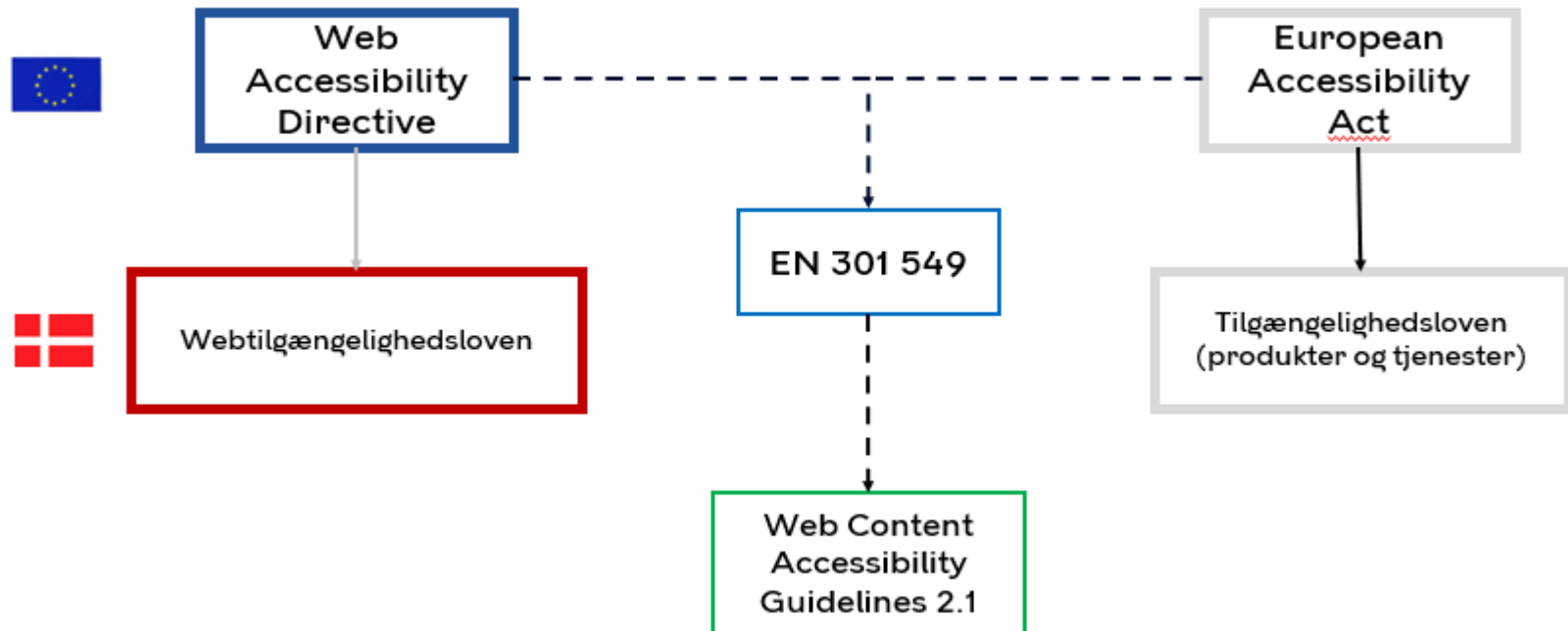
- Efteruddannelse
- Certificeringer (IAAP)

Sådan bruger I spørgsmålene

- Brug dialogspørgsmålene efter behov
- Ikke alle 10 spørgsmål behøver bliver stillet hver gang
- Store leverancer = Flere spørgsmål = Bedre resultat
- Husk, der er regler for hvornår en leverandør ikke er kvalificeret
- Opvej antallet af gode og dårlige svar

Andre krav til store leverandører

Dokumenteret erfaring med EN 301 549

Vejledning til små leverandører

Svært at stille samme forventninger til enkeltmandsvirksomheder og små leverandører

Overvej en skriftlig vejledning om krav til leverancernes webtilgængelighed

Københavns Kommune Foto og webtilgængelighed i indhold og udførelse 29

Lyd og podcasts

"For at være webtilgængelig, skal lydproduktioner, om nødvendigt kunne transskriberes.

Desuden, ser vi gerne, at:

- Lydproduktioner bør have en enkel og logisk struktur i fortællingen.
- Instruktions og vejledninger skal kunne forstås af alle.
- Tales der hen over musik eller **baggrundslud**, skal man tydeligt kunne høre, hvad der siges. Forskellen mellem forgrund og baggrund bør være mindst 20dB."

Københavns Kommune Foto og webtilgængelighed i indhold og udførelse 19

Fotos og billedserier

"Fotos skal have en enkelhed i kompositionen, der gør det muligt for alle at afkode billedets information.

Nogle billeder får alternative beskrivelser, "alt-tekster", når de anvendes på nettet.

Alt-tekster skrives af Københavns Kommune, men det betyder blandt andet, at det skal være muligt at kunne skrive en alternativ billedbeskrivelse på 120-130 anslog til et billede."

I har verdens vigtigste job

Those of us without disabilities forget that everyone has the desire to celebrate their humanity: the thrill of competitive sport, a creative pursuit involving music or art, or simply having the means to tell another person: "I'm fine, and I hope you are too."

- Kel Smith: Digital Outcasts, 2013

Spørgsmål?

Email: LMSOREN@netvenlig.dk

SoMe: [linkedin.com/in/lmsoren](https://www.linkedin.com/in/lmsoren)

